

Ref. AOI

Npł. 02-04-2025
poz. 512

P. G. Knapik

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W OROŃSKU

ZA ROK 2024

2025 -04- 0 2

Orońsko marzec 2025r.

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) oraz art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 poz. 49) przedstawiam sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku za rok 2024.

WSTĘP

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku jest jednostką organizacyjną Gminy Orońsko powołaną w 1990r. do realizacji w jej imieniu zadań własnych oraz zadań zleconych w gminie.

Ośrodek w swej działalności w 2024 r. podejmował wiele działań mających na celu podnoszenie jakości i poszerzenie usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy Orońsko.

I. ZADANIA USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawowym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział

w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. W swoich założeniach pomoc społeczna powinna, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do życiowego usamodzielnienia się i pełnej integracji ze społeczeństwem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku wykonuje zadania w szczególności w zakresie:

1. Pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283).

Ośrodek podejmuje działania z zakresu pomocy społecznej z uwzględnieniem podziału na następujące typy zadań:

- zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym,
- zadania własne gminy,
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

2. Świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są wykonywane jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j Dz. U. z 2023 r. poz. 1993).

3. Świadczeń rodzinnych, które wykonywane są jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. świadczeniach rodzinnych (t. j Dz. U. z 2024 r. poz. 323).

4. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j Dz. U. z 2024 r., poz. 1829).

5. Przyznawania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.).

6. Przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024r. poz. 1673).

7. Wsparcia rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 49).

8. Wspierania rodzin wielodzietnych zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512).

9. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r., poz. 750 ze zm.)

Inne zadania na podstawie uchwał rady gminy, zawartych umów i porozumień. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmuszających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (od 1 stycznia 2025r) - 1010,00 zł;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (od 1 stycznia 2025r) - 823,00 zł przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów np. sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności z przystosowaniem do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Podstawą przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, czyli zebranie możliwie wszechstronnych informacji o osobie czy rodzinie, ustalenie występujących problemów co pozwala na

podjęcie właściwych działań i zaplanowanie odpowiedniej formy pomocy. Podczas przeprowadzania wywiadu pracownicy socjalni ustalają sytuację życiową, rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny, dane dotyczące źródeł uzyskiwanych dochodów. Pracownicy socjalni, którzy przeprowadzają wywiad środowiskowy nie ograniczają się tylko do zbierania suchych faktów. Już przy pierwszej wizycie analizują wraz z klientem sytuację, zastanawiają się nad możliwościami przezwyciężenia problemów, udzielają porady, motywują do zmian zachowań, niejednokrotnie przeprowadzają pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb oraz możliwości finansowych Ośrodka przyznawana jest odpowiednia pomoc.

II. Struktura organizacyjna Ośrodka

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej jest zadaniem obowiązkowym Gminy Wynikającym z art. 17 ust 18 ustawie o pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orońsku zatrudnienie przedstawiało się następująco :

- Kierownik - 1 etat
- Kierownik Klubu Senior+ - ½ etatu
- p. o Zastępcy kierownika - ¼ etatu
- świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – 1 etat
- Pracownicy socjalni – 2 i ¼ etatu
- Asystent rodziny – ½ etatu
- opiekun Klubu Senior + - ½ etatu
- opiekunka środowiskowa

Łącznie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w roku 2024 zatrudnionych było 8 osób.

III. Wydatki

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku.

L. p	Nazwa zasiłku	Liczba osób	Środki własne	Dotacja z budżetu Państwa
1	Zasiłek stały	29	0	244 085,85zł
2	Zasiłek okresowy	28	6 329,90zł	52 261,80zł
3	Zasiłek celowy	37	29030	0
4	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	2	0	14 400zł
5	Usługi opiekuńcze	4	5 732zł	0
6	Odpłatność za Domy Pomocy Społecznej	7	341 401,59zł	0
7	Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	62	10 108zł	37 589zł
8	Pomoc Państwa w zakresie dożywiania – zasiłki celowe	25	2 020zł	8 080zł

9	Pobyt w schronisku	2	37 210zł	0
---	--------------------	---	----------	---

Zasilek stały jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (nieposiadającym uprawnień emerytalno – rentowych) i spełniającym kryteria dochodowe. Zasilek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

Zasilek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;

2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Zasiłki celowe - są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w miesiącu złożenia kompletu dokumentów w związku z koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, zakup żywności, odzieży itp. W 2024 roku Gmina pokryła koszty pogrzebu 1 osoby na kwotę 4.330 zł oraz pomogła 3 rodzinom, które ucierpiały w wyniku pożaru na kwotę 7000 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem – w 2024r. objętych było 2 dzieci, a wydatki wyniosły: 14 400,00 zł.

Usługi opiekuńcze, o których mowa w art. 50 ustawy – pomoc w tej formie przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi te mogą być przyznane także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W roku 2024 było umieszczonych 7 osób w Domu Pomocy Społecznej w Łaziskach.

Schronienie – osoba lub rodzina ma prawo do schronienia jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W roku 2024 w schronisku dla osób bezdomnych przebywało 2 osoby z gminy Orońsko. Poniesiony koszt w roku 2024 – 37 210zł.

Pomoc Państwa w zakresie dożywiania głównym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Ponadto Program ma na celu poprawę stanu zdrowia

dzieci i młodzieży oraz kształtowanie u nich prawidłowych nawyków żywieniowych.

IV. Świadczenia z pomocy Społecznej i ich realizacja

PRACA SOCJALNA

Pomoc w postaci pracy socjalnej nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodziny dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwój poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

1. z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
2. ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. W ramach pracy socjalnej pracownicy wydają skierowania do korzystania z **Programu Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024, który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego+**.

Celem programu jest przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących, wspierających ich włączenie społeczne. Z pomocy żywnościowej mogą skorzystać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria:

- przynajmniej jedną z przesłanek z art. 7 Ustawy o pomocy społecznej;
- w okresie do **31.12.2024** dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. **2.056,40 PLN dla osoby samotnie gospodarującej i 1.590,00 PLN dla osoby w rodzinie.**

- w okresie od 01.01.2025 kryteria dochodowe wynoszą odpowiednio 2 676,50 PLN dla osoby samotnie gospodarującej i 2 180,95 PLN dla osoby w rodzinie.

Skierowania dla osób najbardziej potrzebujących pracownicy wydają do różnych fundacji zajmujących się przekazywaniem żywności.

W roku 2024 wydano 29 skierowań: 3 Fundacja Dobry Duszek, 26 Caritas Orońsko. Z tej formy pomocy skorzystało w 2024 roku 72 osoby.

Pracownicy w ramach swoich zadań i pracy socjalnej kompletowali i wysłali wnioski do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla mieszkańców gminy Orońsko.

W roku 2024 zostało wysłanych łącznie 35 wniosków o ustalenie niepełnosprawności dla 5 dzieci i stopnia niepełnosprawności dla 30 osób dorosłych.

Zestawienie rodzin korzystających z pomocy społecznej w roku 2024

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę liczbę oraz źródło finansowania) w tym :	234	146	376
świadczenia pieniężne	127	123	278
świadczenia niepieniężne	104	56	253

V. Prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium

dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2024r. wydano 4 decyzji (dla osób) w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń.

VI. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny – beneficjentami programu są członkowie rodzin wielodzietnych, bez względu na jej dochód i mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

W 2024 roku przyznano Karty Dużej Rodziny, w tym:

- dla nowej rodziny - 7,
- dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców - 16,
- dla nowego członka rodziny - 2
- uzupełnienie rodziny - 1
- dla osób które już były posiadaczami - 1
- karta tradycyjna jako druga forma - 1

Koszt realizacji zadania – 563 zł

VII. Przemoc

W związku z występującą przemocą domową, w roku 2024 zostało wszczętych 11 procedur "Niebieskiej Karty". W tym 10 kart zostało sporządzonych przez Policję i 1 karta przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku. Sprawcami przemocy analogicznie do roku ubiegłego byli mężczyźni. Częstym czynnikiem współistniejącym był problem nadużywania alkoholu. W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 9 spotkań. W związku ze zmianą przepisów Zespół Interdyscyplinarny powołał 18 grup diagnostyczno - pomocowych, w skład każdej grupy wchodził pracownik socjalny i dzielnicowy.

W ramach pracy grup diagnostyczno - pomocowych odbyło się 81 spotkań. Grupy diagnostyczno - pomocowe bezpośrednio pracowały z rodzinami, w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

W sprawach dotyczących występowania problemu nadużywania alkoholu pracownicy socjalni kierują wnioski o podjęcie leczenia odwykowego do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VIII. Asystent rodziny

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ośrodek zatrudniał 1 pracownika na stanowisku asystenta rodziny.

Asystent rodziny w 2024 roku współpracował z 6 rodzinami niewydolnymi wychowawczo zamieszkującymi na terenie naszej gminy. Do zadań asystenta rodziny zgodnie z ww. Ustawą należy przede wszystkim opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych; problemów psychologicznych; problemów wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin; motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych; udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej; motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych; udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i

rodzin; prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny do Sądu, jeżeli rodzina jest zobowiązana do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd; monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną; sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach; współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Rodziny z którymi pracował asystent to rodziny dysfunkcyjne, tylko jedna rodzina jest pełna, ale z problemem alkoholowym ojca, pozostali to samotni rodzice z orzeczeniem o niepełnosprawności wychowujący swoje dzieci.

Rodziny chętnie współpracują z asystentem i proszą o pomoc oraz wsparcie w każdej dziedzinie życia. Asystent rodziny współpracuje także z pracownikiem socjalnym, kuratorem sądowym (w przypadku 3 rodzin), Sądem, szkołami dzieci, pedagogami szkolnymi, Ośrodkiem Zdrowia w Orońsku, Policją, terapeutą uzależnień, grupą Widzialna Ręka - Powiat Szydłowiecki oraz w razie potrzeby z innymi instytucjami, które prowadzą pracę na rzecz rodziny.

Kwota wydatkowana w ramach działalności asystenta (wydatki na wynagrodzenie wraz z pochodnymi na 28 269,00 zł w tym z budżetu Gminy pochodzi 12 144,00zł, finansowane z innych źródeł 16 125,00 zł.

IX. Realizacja zadań z zakresu świadczeń wychowawczych

Zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U z 2024r poz. 1576) świadczenie wychowawcze 500+ od dnia 01.06.2022r jest zadaniem realizowanym przez ZUS. Gminy zajmują się tym zadaniem w przypadku, gdy zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Na wypłatę świadczeń wychowawczych w roku 2024 z budżetu Państwa wydano kwotę 56 500zł. Wypłacono 109 świadczeń.

X. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się; jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza ustawowej kwoty. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium dochodowe jest powiększone. W przypadku gdy rodzina lub osoba ucząca się utrzymuje się z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że z 1 hektara przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko: do 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia. Do 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (osoba ucząca się - oznacza to osobę pełnoletnią, uczącą się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem prawa do alimentów z ich strony).

Wydatki na świadczenia w roku 2024 przedstawiały się następująco

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	554 711zł	5010
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	471 395 zł	2184

3.	Świadczenie pielęgnacyjne	1 913 714 zł	566
4.	Specjalny Zasiłek Opiekuńczy	39 060 zł	63
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	25 000 zł	25
6.	Świadczenie rodzicielskie	82 874 zł	89
7.	Zasiłek dla opiekuna	7 440zł	12
8.	Składki społeczne ZUS	323 064 zł	535
9.	Składki społeczne KRUS	13 655 zł	88
10.	Składki zdrowotne ZUS	29 741zł	129

Na świadczenia rodzinne została wydana kwota: 3 460 654zł

Fundusz alimentacyjny: 92 447zł

Łącznie w roku 2024 na świadczenia rodzinne wydatkowano: 3 681 341

Kwota 3 681 341zł - 9 888zł (zwroty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych – rok bieżący) = 3 671 453

Zasiłek pielęgnacyjny. Przyznawany jest na częściowe pokrycie wydatków związanych z koniecznością zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje bez względu na dochód rodziny.

Świadczenie pielęgnacyjne. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy

cięży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r.; Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zasiłek dla opiekuna w kwocie 520,00 zł miesięcznie (od 2018 wynosi 620,00 zł). Obecnie nie ustala się już prawa do zasiłku dla opiekuna, pobierają go osoby które złożyły wnioski przed 01.07.2013r. Zasiłek dla opiekuna został zastąpiony specjalnym zasiłkiem opiekuńczym.

W 2024 roku wypłacono 7 440 zł - 12 świadczeń.

Osoby, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, albo od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 43 w brzmieniu dotychczasowym, zachowują, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku

opiekuńczego nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane.

Osoby, o których mowa wyżej, zachowują prawo odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie nad którą sprawują opiekę zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach określonych w zdaniu pierwszym jest złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne albo specjalny zasiłek opiekuńczy, o których mowa w ustawie zmienianej w brzmieniu dotychczasowym, albo zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w ustawie zmienianej nie przysługują jeżeli osoba wymagająca opieki ma przyznane prawo do świadczenia wspierającego.

Składki emerytalno-rentowe od świadczeń

Opłacenie składki następuje od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, które przysługują na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ samorządowy zobowiązany jest do opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez taki okres, który łącznie z przebytym dotychczas

okresem składkowym i nieskładkowym zapewni w przyszłości osobie pobierającej świadczenie pielęgnacyjne (specjalny zasiłek opiekuńczy) emeryturę w wysokości co najmniej najniższej emerytury.

Ogółem na składki w roku 2024r. wydano kwotę - 336 720,00zł

Składki zdrowotne od świadczeń

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, jeżeli nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

**W roku 2024r. na opłacenie składki zdrowotnej wydano kwotę
- 29 741,00zł**

Świadczenie rodzicielskie w kwocie 1000,00 zł przez rok od urodzenia się dziecka. Świadczenie rodzicielskie przysługuje: matce albo ojcu dziecka, z uwzględnieniem ust. 2, opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia, rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej. **W roku 2024 wypłacono 89 świadczeń rodzicielskich na kwotę 82 874zł.**

XI. Realizacja zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Od 01.10.2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie ustawy określa się prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób, które posiadają tytuł

wykonawczy, a egzekucja alimentów przez komornika sądowego należnych od dłużnika alimentacyjnego na rzecz wierzycieli jest bezskuteczna.

Ogółem w roku 2024 r. na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydano kwotę – 92 446,67 zł.

Liczba świadczeń - 219.

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 1. 915 635,00 zł

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych – 80 023,16 zł

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń – 10 880 zł

XII. Dodatki mieszkaniowe

O dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się osoby, które spełniają jednocześnie trzy kryteria:

- posiadają tytuł prawny do lokalu,
- spełniają kryterium dochodowe,
- spełniają kryterium metrażowe.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. najemcom lub podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

W roku 2024 dodatki mieszkaniowe wypłacono dla 3 rodzin na łączną kwotę - 3 626,38zł .

XIII. Dodatek osłonowy

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku realizował wypłatę dodatków osłonowych na podstawie ustawy dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 953). Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami dodatek przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

W gminie Orońsko w roku 2024 było złożonych 557 wszystkich wniosków o wypłatę w/w dodatków. Pozytywnie rozpatrzonych i wypłaconych było 491 wniosków na łączną kwotę 210 154,15zł. 66 wniosków nie spełniło kryteriów ustawowych. Na koszty obsługi tego zadania gmina otrzymała 4 203,08zł dotacji.

Łączny koszt na wypłatę dodatków osłonowych w roku 2024 wyniósł - 214 357,23zł

XIV. Bon energetyczny

Bon energetyczny to jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Służył on wsparciu obywateli w opłaceniu rachunków za energię elektryczną. Mogli z niego skorzystać członkowie gospodarstwa domowego: jedno- lub wieloosobowego, którzy spełnili określone kryteria dochodowe. Bon energetyczny był wsparciem przysługującym w drugiej połowie roku (obejmuje rozliczenie rachunków w okresie 1 lipiec – 31 grudnia

2024 r.), a kwota dofinansowania mogła wynieść od 300 do 1200 zł. Z bonu energetycznego można było skorzystać, jeśli **miesięczne dochody w gospodarstwie domowym nie przekraczały:**

- 2500 zł netto na osobę (w gospodarstwie jednoosobowym),
- 1700 zł netto na osobę (w gospodarstwie wieloosobowym).

Jeśli spełnione były kryteria dochodowe, przysługiwał bon energetyczny w wysokości:

- 300 zł – w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 400 zł – w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego, składającego się z 2 do 3 osób,
- 500 zł – w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego, składającego z 4 do 5 osób,
- 600 zł – w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego, składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku, gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i było wpisane lub zgłoszone do CEEB do dnia 1 kwietnia 2024 albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do CEEB, przysługiwał bon energetyczny w wysokości:

- 600 zł – w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 800 zł – w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego, składającego się 2 do 3 osób,
- 1000 zł – w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego, składającego się z 4 do 5 osób,
- 1200 zł – w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego, składającego się z co najmniej 6 osób.

Z bonu energetycznego roku 2024 skorzystało 514 osób, łączna kwota na realizację tego zadania wyniosła 222 344,79

XV. Stypendia socjalne

GOPS wypłaca uczniom z terenu gminy stypendia oraz zasiłki szkolne. Są one przyznawane na podstawie ustawy o systemie oświaty i uchwały rady gminy.

Określony jest również regulamin udzielania tej pomocy materialnej. Jest to pomoc o charakterze socjalnym. Na wydatki z tego tytułu gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa oraz przeznacza środki własne.

Dotacja na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych w roku 2024 – **23 486,40 zł**

Wydatkowana dotacja na wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych – 23 486,40 zł. W tym na zasiłki szkolne - 1 240 zł

Udział środków własnych w roku 2024 na realizację wypłat stypendiów i zasiłków szkolnych to kwota - **5 871,60 zł**

XVI. Piecza zastępcza

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2025r poz. 149) określa, że co do zasady finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Jest to zadanie powiatu. Jednakże, na mocy art. 191 ust. 9 i 10 w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 z terenu naszej gminy w pieczy zastępczej przebywało 3 dzieci.

Koszt wydatków poniesionych przez gminę to kwota 26 946,51zł

XVII. Ustawa „Za życiem”

Od dnia 4 listopada 2016r Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku realizuje także ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U z 2024r poz.1829). W roku 2024 nie było wypłacanych jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę

XVIII. ZAŚWIADCZENIA DO PROGRAMU CZYSTE POWIETRZE

Zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego wydawane jest na żądanie osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

W roku 2024r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku wydał 200 zaświadczeń.

XIX. Ośrodek Wsparcia - Klub Senior +

W strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku jest realizowany Wieloletni Program Senior+ na lata 2021-2025. Klub dysponuje 30 miejscami. Ośrodek Wsparcia w roku 2024 funkcjonował na środkach własnych w kwocie 80 747,45 zł oraz otrzymanej dotacji od MUW w wysokości 58 320,00 zł. Z czego zwrócono do MUW kwotę 633,69 zł niewykorzystanej dotacji. Łącznie na Program Senior+ w 2024 wydatkowano kwotę 138 433,76 zł. Dzięki otrzymanym środkom zrealizowano 3 – dniowy wyjazd rekreacyjno-

edukacyjny, wyjazd do kina, teatru. Zorganizowano również imprezy okolicznościowe, warsztaty taneczne i ceramiczne.

Seniorzy zintegrowali się poprzez wspólne spotkania, rozmowy przy kawie i herbacie. Nawiązali nowe znajomości poprzez uczestnictwo w zorganizowanych zajęciach w grupie. Seniorzy chętnie dzielili się swoimi doświadczeniami, pasjami i zainteresowaniami. Zostały nawiązane nowe znajomości, które korzystnie wpłynęły na samopoczucie Seniorów.

Seniorzy wraz z dziećmi uczestniczyli we wspólnych warsztatach polegających na nauce dzieci technik szydełkowania serwet, bransoletek, itp. Dodatkowo pokazano dzieciom podstawowe techniki szycia na maszynie - poduszczek. Po zajęciach wspólnie przygotowano gorący posiłek tj, naleśniki.

Od kwietnia do grudnia 2024r seniorzy uczestniczyli w warsztatach ceramicznych, poznali mnóstwo technik malarskich, wykonywali piękne prace, wykonali kartki Bożonarodzeniowe, prace z glinki lekkiej, malowali farbami akrylowymi. Na zajęcia z ceramiki również aktywnie przychodzili, cykliczność była stała co 2 tygodnie od kwietnia do grudnia 2024, powstały piękne miseczki ceramiczne, wazoniki, pojemniki z przykrywkami, ozdabianie i szkliwienie kubeczków gwiazdki, aniołki, dzwonki. Zrealizowana została debata w dniu 23-10-2024 dot. bezpieczny senior przez Komendanta i dzielnicowego z Policji z Szydłowca. Pracownicy socjalni służyli pomocą w potrzebie doinformowania.

W okresie od lutego do czerwca 2024, seniorzy uczestniczyli w cyklicznych warsztatach z instruktorem tańca dzięki którym seniorzy poznali nowe techniki tańca, tj. belgijka, tańce latino, oberek, walc, poleczka.

Klub Senior zrzeszył nieaktywnych zawodowo mieszkańców z terenu gm. Orońsko, którzy ukończyli 60 r, ż.. Klub Senior + w gminie Orońsko stał się pierwszym tego typu Ośrodkiem Wsparcia i jest ważnym miejscem w społeczności lokalnej, który zachęca do aktywnego działania osoby starsze i zapobiega ich marginalizacji.

XX. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planach finansowych na 2024 r. i przyjęte do realizacji w budżecie gminy. Potrzeby są w sposób ciągły analizowane, aby dokonywać wydatków w sposób racjonalny i przemyślany. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizował projektów dofinansowywanych z zewnątrz. Pracownicy GOPS – u korzystali ze szkoleń podnoszących wiedzę i kwalifikacje zazwyczaj były to szkolenia finansowane z budżetu państwa. Na działania podejmowane w zakresie zwalczania narkomanii opracowane w „Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025” zaplanowano w 2024r. środki w kwocie 6 000zł, które nie zostały wydatkowane. Rok 2025 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Sporządziła: M. Rogowska